

«دست خدا» در ناپل فیلمبرداری می‌شود

تونی سرولیو در فیلم «دست خدا» به کارگردانی «پائولو سورنتینو» دارنده اسکار بازی می‌کند. فیلمبرداری این پروژه از هفته پیش در ناپل، زادگاه کارگردان آغاز شد. بنابر گزارش رسانه‌های ایتالیایی، تولید این فیلم جدید که سورنتینو توسط شرکت فرمنتل وابسته به نتفلیکس آغاز کرده، برای فیلمبرداری به جزیره سیسیلی استرومبولی رفته است. / فارس

ویلايي‌ها در ژاين

فیلم ویلايي‌ها به‌مناسبت چهلمين سالگرد دفاع مقدس از سوی رايژني فرهنگي سفارت ايران در ژاين و با همکاري اداره کل همکاري‌های فرهنگي و امور ايرانيان خارج از کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامي، برای سال ۱۳۹۹ انتخاب و به زبان ژاپني ترجمه و زیرنویس شد تا بتوان در برنامه‌های مختلف و متنوع برای علاقه‌مندان ژاپني به نمایش درآورد. / ايسنا

کارنامه زنان فیلمساز

اگر به نیمه‌خالی لیوان نگاه کنیم ساخت ۱۰۴ فیلم سینمایی داستانی از سوی کارگردانان زن در طول تاریخ ۱۲۰ ساله فیلمسازی در ایران (یا به عبارت بهتر همان تاریخ ۹۰ ساله‌ای که قدمت فیلمسازی در ایران است) چندان امیدوارکننده نیست و در مقابل انبوه فیلم‌هایی که ساخته‌شده، رقم اندکی است اما اگر نیمه پر لیوان را ببینیم و مشکلات و مصائب و فضای غالب مردانه سینمای ایران را درنظر بگیریم و افزایش تعداد کارگردان‌های زن در سال‌های بعد از انقلاب و به ویژه سال‌های اخیر را لحاظ کنیم و رشد و پیشرفت آنها در فیلمسازی را مدنظر قرار دهیم، همین عدد ۱۰۴ بزرگ‌تر و امیدوارکننده‌تر به نظر می‌رسد.

از میان این آثار، در ۷۷ فیلم، زنان نقش‌های اصلی و محوری را به عهده داشتند، حالا یا این محوریّت یکه و به تنهایی بود و آنها بار اصلی قصه را به دوش می‌کشیدند یا همراه مردان اصلی قصه، نقشی مهم و تعیین کننده در پیشبرد داستان داشتند. در آن فیلم‌های باقیمانده هم اگرچه مردان نقش‌های اصلی و کلیدی فیلم را به عهده داشتند، اما شخصیت‌های زن هم تأثیر خود را در قصه گذاشته‌اند. گرایش قابل انتظار کارگردانان زن به تولید فیلم‌هایی با محوریت زنان، باعث تنوع داستانی آثار سینمایی می‌شود و درعین حال احتمالاً قصه‌هایی درباره زنان به دلیل شناخت و اشراف بیشتر کارگردانان زن، می‌تواند با جزئیات بهتری درباره شخصیت‌های زن همراه باشد. هرچند مردان فیلمسازی چون داریوش مهرجویی را هم داریم که فیلم‌های موفقی با محوریت شخصیت‌های زن ساخته‌اند.

هرجایزه، نشانه و نمونه‌ای از موفقیت است و از این منظر دریافت ۲۴۲ جایزه توسط کارگردانان زن، به نوعی نشانه رشد و بالندگی زنان فیلمساز است، نکته قابل توجه برتری تعداد جوایز جهانی در این زمینه نسبت به جوایز داخلی است که حکایت اقبال بیشتر جشنواره‌های جهانی به فیلمسازی زنان سینمای ایران و سوزهای مطرح‌شده از سوی آنها دارد. کارگردانان زن ایران جوایز معتبری را از جشنواره‌های خارجی دریافت کرده‌اند که

«قصه‌ها»، برنده شیر نقره‌ای جشنواره ونیز

«قصه‌ها»، برنده شیر نقره‌ای جشنواره ونیز

قدیمی و حرفه‌ای

آریتا موگویی هم از قدیمی‌ترین و حرفه‌ای‌ترین سینماگران زن است که بیشتر در سینمای بدنه و تجاری در سمت‌های مختلف فعالیت کرده؛ او به عنوان کارگردان، دو فیلم ترازوی و ایدم اصلی را ساخته که اولی با نقدهای مثبتی روبه‌رو شد.

۲ فیلم ← نقش محوری زن ← ۱ فیلم

ستاره بازیگری پشت دوربین

نیکی کریمی یکی از ستاره‌های سینمای ایران در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ هرازگاهی به عنوان کارگردان پشت دوربین می‌رود. اولین فیلم سینمایی خود به نام یک شب را با بازی هانیه توسلی ساخت که در بخش نوعی نگاه جشنواره کن هم حضور داشت. کریمی بعد از این فیلم، آثاری ساخت که چندان موفق نبود تا فیلم آتابای که از خوب‌های جشنواره سال گذشته فیلم فجر بود.

۵ فیلم ← نقش محوری زن ← ۴ فیلم - ۸ جایزه / ۲ جایزه داخلی (هر دو فجر) / ۶ جایزه خارجی

گزیده‌کار

مونا زندی حقیقی که به تازگی فیلم بنفشه آفریقایی به کارگردانی او به صورت آنلاین اکران شده، سابقه همکاری با کارگردان‌هایی چون رخشان بنی‌اعتماد و کیانوش عیاری را دارد و بیشتر از این‌که در سینمای داستانی فعال باشد، فیلم‌های مستند ساخته است. یکی از مهم‌ترین کارهای زندی حقیقی تهیه کنندگی مجموعه مستند آیین هم‌آوایی است که به آیین‌های عزاداری و مداحی‌های دهه‌اول محرم در ۱۰ استان کشور می‌پردازد. خود او هم یکی از این قسمت‌ها را کارگردانی کرد. زندی حقیقی در زمینه سینمای داستانی هم تا اینجا فقط دو فیلم ساخت؛ اولی عصر جمعه که حضورهای جشنواره‌ای موفقی در داخل و خارج از کشور داشت و یکی هم بنفشه آفریقایی که آن را ۱۲ سال بعد از اولین فیلم سینمایی‌اش ساخت.

۲ فیلم ← نقش محوری زن ← ۲ فیلم - ۷ جایزه / ۲ جایزه داخلی (۲ فجر) ۵ جایزه جهانی

تاثیرگذاری، زنان فیلمساز فعلی در مجموع با جایگاه کارگردان‌های قدیمی‌تری چون رخشان بنی‌اعتماد، پوران درخشنده و مرضیه برومند فاصله دارند. امیدواریم این روند رو به رشد کارگردانی زنان فیلمساز، در آینده‌ای نزدیک به تثبیت جایگاه آنها به عنوان چهره‌های تازه کارگردانی هم منجر شود.

سینمای ایران، آنچه مهم و قابل اشاره به نظر می‌رسد، حضور پرنرگ و موثرتر آنها در سینما در سال‌های اخیر است که این تعداد تقریبی باعث تنوع نگاه در فیلمسازی کشور می‌شود. از سوی دیگر هرچند فیلمسازان زن تازه نفسی به میدان آمده‌اند و نوید ساخت آثار خوبی را در آینده می‌دهند، اما از نظر نام، اعتبار، نگاه و میزان

بلند و داستانی، پشت دوربین قرارگرفتند و کارگردانی کردند. به جز این سینماگران، کارگردان‌های زن دیگری نیز خارج از کشور مشغول فیلمسازی هستند. ستاره اسکندری هم این روزها در تدارک ساخت اولین فیلم سینمایی خود به عنوان کارگردان است. با مروری اجمالی به کارگردانان زن

و دیگران...

مرجان اشرفی‌زاده، پلدا چپلی، رقیه توکلی، نگار آذربایجانی، مریم دوستی، سلما بابایی، سهیلا گلستانی، مهشید افشارزاده، فاتمه عزیزخانی، آناهید آباد، روح انگیز شمس، شهره لرسناتی، سمیرا مخملباف، حنا مخملباف، مرضیه مشکینی و یاسمین ملک نصر، از جمله زنانی هستند که در سینمای

مجموع فیلم‌های سینمایی داستانی

زنان فیلمساز: ۱۰۴ فیلم

نقش محوری زنان: ۷۷ فیلم

تعداد جوایز: ۲۴۲ جایزه که از این تعداد ۱۱۴ جایزه مربوط به جشنواره‌های داخلی و ۱۲۸ جایزه مربوط به جشنواره‌های جهانی است. از میان جوایز داخلی ۶۱ جایزه هم دریافتی از جشنواره فیلم فجر است.

مهم‌ترین جایزه جهانی: شیر نقره‌ای جشنواره فیلم ونیز (رخشان بنی‌اعتماد / بهترین فیلمنامه برای نگارش قصه‌ها)

پرفروش‌ترین فیلم: شبی که ماه کامل شد به کارگردانی نرگس آبیار (بیش از ۹ میلیارد تومان که در رده نهم پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران قرار دارد).

دومین فیلم پرفروش: شهر موش‌ها ۲ به کارگردانی مرضیه برومند که با فروش ۱ میلیارد تومانی در رتبه بیست و هشتم پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران قرار دارد.

سومین فیلم پرفروش: لس آنجلس - تهران به کارگردانی تینا پاکروان که با فروش بیش از ۷ میلیارد تومان رده سی و پنجم پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران را به خود اختصاص داده است.

پرکارترین کارگردان: تهمینه میلانی با ۴ فیلم

سهم کارگردانان زن از درام (از درام اجتماعی تا ملودرام): ۶۷ فیلم

سهم کارگردانان زن از سینمای کودک و نوجوان: ۱۸ فیلم

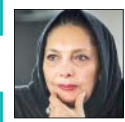
سهم کارگردانان زن از سینمای جنگ و دفاع مقدس: ۱۱ فیلم

سهم کارگردانان زن از سینمای کمدی: ۱۰ فیلم

کمی کارگردانی، بیشتر تهیه‌کنندگی

منیژه حکمت یکی از قدیمی‌ترین سینماگران زن سینمای ایران است، او بیشتر به عنوان تهیه‌کننده فعالیت می‌کند و در این زمینه فیلم‌هایی چون شهرموش‌ها و ورود آقایان ممنوع را در کارنامه دارد، اما تا اینجا سه بار هم به عنوان کارگردان پشت دوربین قرار گرفت، ولی همچنان بهترین کارش همان اولین فیلم اوست: زندان زنان. دختر حکمت، بگاده آهنگرانی هم به جز بازیگری به عنوان کارگردان سینمای مستند فعالیت می‌کند.

۳ فیلم ← نقش محوری زن ← ۳ فیلم - ۹ جایزه / ۷ جایزه داخلی / ۱ (فجر) / ۲ جایزه جهانی

شروع تحسین آمیز

منیر قیدی که سال‌ها منشی صحنه فیلم‌ها بود و سابقه همکاری با کارگردان‌هایی چون ابراهیم حاتمی‌کیا و مجید مجیدی را داشت، در اولین گام فیلمسازی در سینما موفق ظاهر شد و فیلم دفاع مقدسی ویلايي‌ها به کارگردانی او با نقدهای مثبت تماشاگران و منتقدان همراه بود. قصه دومین فیلم قیدی هم به نام دسته‌دختران که در مرحله پیش تولید قرار دارد، در زمان دفاع مقدس روایت می‌شود.

۲ فیلم ← نقش محوری زن ← ۲ فیلم - ۹ جایزه همگی داخلی (۳ فجر)

جوان موفق

آیدا پناهنده از جوان‌ترین و موفق‌ترین کارگردانان زن سینمای ایران است که فیلم‌های ناهید و اسرافیل و البته فیلم‌های کوتاهی که بیشتر ساخته، حضورهای جشنواره‌ای موفقی در ایران و خارج از کشور داشته‌اند. تازه‌ترین فیلم او تی تی با بازی الناز شاکردوست، پارساپیروزفرو هوتن شکیباست که فیلمبرداری آن در بهار امسال به پایان رسید.

۴ فیلم ← نقش محوری زن ← ۳ فیلم ۱۸ جایزه / ۱ جایزه داخلی و ۱۷ جایزه جهانی

